

## **УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ**

Кризові умови – це серйозний економічний та технічний виклик для підприємств галузі, які займаються виробництвом авіадвигунів, вертольотів, обладнання та комплектуючих для потреб оборони та національної безпеки.

Так, О. Бондаренко, вважає, що одним з ключових факторів кризи машинобудування в Україні є недостатня кількість висококваліфікованих фахівців у галузі та відсутність системи підготовки кадрів для неї [1].

В. Гусак зазначив, що криза в українському машинобудуванні пов'язана з технологічним відставанням виробників від світових тенденцій та відсутністю державної підтримки для підвищення конкурентоспроможності [2].

Е. Демчук, вважає, що Україна має потенціал для розвитку авіаційної галузі, але для цього потрібна державна підтримка і правильна стратегія розвитку, яка має включати не тільки виробництво літаків, а й розробки та виробництво комплектуючих [3].

Серед внутрішніх та зовнішніх факторів, що суттєво вплинули на конкурентоспроможність АТ «Мотор-Січ» останнім часом, відмітимо:

- відсутність достатньої фінансової підтримки з боку держави та інвесторів для розвитку та модернізації виробництва;
- низьку ефективність виробництва та високі витрати на енергію, що призводять до зниження конкурентоспроможності продукції на міжнародному ринку;
- технічно застаріле обладнання, яке певною мірою впливає на якість виробів та обмежує їхню здатність конкурувати з іноземними аналогами;
- втрату технології та знань, до якої призвела часта зміна влади та власників підприємства;
- погіршення кадрового потенціалу через міграцію частки працівників до інших країн та мобілізаційні заходи;
- загальну політичну та економічну нестабільність в країні, що призводить до зменшення інвестицій та погіршення умов для бізнесу;
- бойові дії, що спричинили значні руйнування та знищення цехів підприємства.

– перебої з логістикою, що іноді не дають можливість виконувати закази у заданий термін.

На наш погляд, для забезпечення стабілізації положення та утримання конкурентних позицій АТ «Мотор-Січ» в умовах кризи, є такі шляхи:

а) отримання державної підтримки. Держава може надати допомогу виробникам авіабудівництва, що працюють в зоні бойових дій. Це може бути фінансова допомога, зниження податків, легалізація деяких тіньових операцій або допомога у залученні інвестицій;

б) залучення міжнародних партнерів, яке може відбуватися у вигляді спільних проєктів, технічної допомоги, обміну досвідом та знаннями, проведення різноманітних конференцій;

в) прозоре інвестиційне середовище, що залучатиме іноземні інвестиції. Для цього потрібно вирішити проблему корупції, забезпечити захист прав інвесторів та знизити податкове навантаження на підприємство;

г) розробка та реалізація стратегій підвищення конкурентоспроможності, зокрема, розвиток новітніх технологій, забезпечення якості продукції та зниження витрат виробництва, збереження та розвиток кадрового потенціалу підприємства тощо.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1 Криза машинобудування в Україні: причини та шляхи виходу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/kriza-mashinobudivni-ukrayini-prichini-ta-shlyahi-vihodu>.

2 Україна потребує нової індустріальної політики. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/01/18/632098/>

3 Демчук Є. Україна може стати лідером в авіаційній галузі [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/01/30/644553/>